

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-S.431.1.7.2017.HF

Warszawa, 14 lipca 2017 r.

**Pani
Beata Piotrowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Garwolinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Oddziału w Delegaturze - Placówce Zamiejscowej w Siedlcach Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 15-17 maja 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Garwolinie.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie stanu zatrudnienia i kwalifikacji kadry zatrudnionej w Ośrodku, prawidłowości przyznawania zasiłków stałych oraz sposobu kierowania osób do domu pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w tym domu.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 15 maja 2017 roku.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 14 czerwca 2017 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli stwierdzono, że posiada Pani wykształcenie wyższe i wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na dzień kontroli Ośrodek zatrudniał specjalistę pracy socjalnej oraz 3 pracowników socjalnych. Osoby zatrudnione na w/w stanowiskach posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu określone

w cyt. ustawie o pomocy społecznej. Kontrolowana jednostka zatrudnia głównego księgowego, który posiada wymagane kwalifikacje oraz staż pracy w księgowości - określone w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W Gminie Garwolin zamieszkują 13233 osoby. Teren gminy obsługuje 4 pracowników socjalnych, a zatem na jednego pracownika przypada około 3308 mieszkańców. Jak wynika z przekazanej przez Panią informacji, na dzień 31 marca 2017 roku liczba rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną wynosiła 190, a zatem na jednego pracownika socjalnego przypadało ok. 47 środowisk. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 cyt. ustawy o pomocy społecznej.

Posiada Pani upoważnienie Wójta Gminy Garwolin do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej. Na Pani wniosek Wójt Gminy Garwolin upoważnił pracownika socjalnego Ośrodka do zastępowania Kierownika GOPS w sprawach związanych z bieżącą działalnością Ośrodka.

W trakcie kontroli sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranych 10 osób otrzymujących od stycznia 2016 roku do dnia kontroli zasiłek stały. Poddano ocenie sposób kompletowania dokumentacji stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia sprawy, poprawność sporządzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych, ustalanie uprawnień i wysokość zasiłków stałych, prawidłowość wydanych decyzji administracyjnych.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek osób zainteresowanych po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych, zgodnie z terminami określonymi w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do wywiadów dołączone były następujące załączniki: zaświadczenia o dochodach rodziny, oświadczenia o stanie majątkowym, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie i inne dokumenty potrzebne do ustalenia sytuacji życiowej osób uprawnionych do zasiłku stałego i ich rodzin.

Pomoc finansowa w formie zasiłków stałych przyznana została osobom pełnoletnim z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy – zgodnie z art. 37 cyt. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Stwierdzono, że wysokość przyznanych świadczeń wyliczona była prawidłowo. Wszystkie osoby korzystające z zasiłków stałych spełniały kryterium dochodowe określone w art. 8 cyt. ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłki stałe przyznane zostały na podstawie decyzji administracyjnych. Skontrolowane decyzje wydawano w terminach o których mowa w art. 35 § 3 kpa. Zawierały one rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, a także prawidłową podstawę prawną. Decyzje podpisane były przez Panią jako Kierownika Ośrodka z upoważnienia Wójta Gminy z podaniem imienia, nazwiska oraz zajmowanego stanowiska. Dokumentacja zawierała zwrotne potwierdzenia odbioru decyzji, zgodnie z art. 39 oraz art. 46 § 1 kpa.

Podczas kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie Ośrodek ponosił odpłatność za 5 osób przebywających w następujących domach pomocy społecznej: Domu Pomocy Społecznej w Radzyminie, Domu Pomocy Społecznej "Rudzienko" w Kołbiel-Rudzienko, Domu Pomocy Społecznej „Nowela” w Gałkach (znajdujące się w Rejestrze domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego - poz. 31, 93, 102) oraz w Rodzinnym Domu Pomocy „Klub Seniora Oaza” we wsi Sokolnik i Rodzinnym Domu „Przystań” w Kobyłce, które nie są wpisane do Rejestru domów pomocy społecznej, natomiast były zarejestrowane w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli Ośrodek nie kierował osób do domów pomocy społecznej, osoby za które ponosił odpłatność umieszczone zostały w w/w domach w latach 2006 - 2014.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Gmina Garwolin ponosiła odpłatność za 1 osobę przebywającą w Domu Pomocy Społecznej w Radzyminie prowadzonym na zlecenie powiatu na podstawie decyzji administracyjnej. Decyzja zawierała rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, prawidłową podstawę prawną, podpisana była przez Panią jako Kierownika Ośrodka z upoważnienia Wójta Gminy z podaniem imienia, nazwiska oraz zajmowanego stanowiska. Dokumentacja zawierała zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji, zgodnie z art. 39 kpa. Wyliczona w decyzji opłata za pobyt w domu pomocy społecznej zawierała kwotę wnoszoną przez mieszkańca domu, w wysokości nie większej niż 70% jego dochodu zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy o pomocy społecznej. Ustalono, że Gmina Garwolin pokrywała różnicę między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trzech sprawach dotyczących kontynuacji wypłaty zasiłku stałego oznaczonych numerami: GOPS.4411.4.2017 z dnia 15.03.2017 roku, GOPS.4411.6.2016 z dnia 13.10.2016 roku, GOPS.4411.5.2016 z dnia 26.09.2016 roku - pomoc została przyznana z datą wstecz. Co do zasady ustawa o pomocy społecznej nie przewiduje przyznawania pomocy wstecz. W sprawach tych

z formalnego punktu widzenia stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonym postępowaniu, ponieważ nie wszczęto postępowania, a następnie nie zawieszono go do czasu przedłożenia prawomocnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W 2016 roku powyższe postępowanie powinno być prowadzone w oparciu kodeks postępowania administracyjnego, natomiast od 1 stycznia 2017 r. postępowanie reguluje szczegółowo art. 106 ust. 7-11 ustawy o pomocy społecznej.

2. W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, że u osób przebywających w domach pomocy społecznej aktualizacje wywiadów środowiskowych sporządzone były z przekroczeniem terminu określonego w art. 107 ust. 4 cyt. ustawy o pomocy społecznej.

3. Jednej osobie (mężczyźnie urodzonemu dnia 28.01.1951 r.) przyznano zasiłek stały w wysokości 604 zł miesięcznie począwszy od dnia 29 stycznia 2017 r., tj. po ukończeniu 66 roku życia. Zgodnie z art. 24 ust. 1b pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie od dnia 1 stycznia 1951 r. do dnia 31 marca 1951 r. wynosi co najmniej 66 lat i 1 miesiąc. W związku z powyższym wyżej wymieniona osoba osiągnęła wiek emerytalny od dnia 1 marca 2017 roku i od tego dnia należało przyznać zasiłek stały. Ośrodek niezasadnie wypłacił świadczenie za okres od 29 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2017 r. w łącznej wysokości 662,45 zł.

4. We wszystkich skontrolowanych decyzjach brak było prawidłowego oznaczenia organu administracji publicznej, tj. Wójta Gminy Garwolin.

5. W przypadku 3 osób otrzymujących zasiłek stały (na 10 skontrolowanych) Ośrodek nie udokumentował jednoznacznie ewentualnych uprawnień do otrzymywania świadczeń systemu emerytalno-rentowego – art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

6. W okresie podlegającym kontroli GOPS w Garwolinie ponosił koszty odpłatności za pobyt 3 osób w następujących domach: Domu Pomocy Społecznej "Rudzienko" oraz Domu Pomocy Społecznej „Nowela, które są prowadzone przez podmiot niepubliczny nie na zlecenie jednostki samorządu terytorialnego. Wobec powyższego Ośrodek zobowiązany był do podjęcia działań określonych w art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W aktach spraw nie stwierdzono informacji, które świadczyłyby o dokonanych rozeznaniu w możliwościach umieszczenia osób w publicznym domu pomocy społecznej.

7. Stwierdzono, że 2 osoby przebywające w Domu Pomocy Społecznej „Rudzienko” przeznaczonym dla osób w podeszłym wieku, skierowane zostały osoby niezgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Osoby te były leczone w poradni zdrowia psychicznego m. in. z powodu upośledzenia umysłowego, schizofrenii lub niepełnosprawności intelektualnej i powinny być skierowane do odpowiedniego typu domu prowadzonego na zlecenie jednostki samorządu terytorialnego.

8. W okresie od 1.01.2016 r. do 31.03.2016 r. Ośrodek ponosił odpłatność za jedną osobę przebywającą w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, pod nazwą Rodzinny Domu Pomocy „Klub Seniora Oaza” we wsi Sokolnik 55, 05-320 Mrozy, a następnie w okresie od 1.04.2016 r. do dnia kontroli osoba została przeniesiona do Rodzinnego Domu Pomocy „Przystań” Kobyłce, ul. Sienkiewicza 30A. W powyższych placówkach osoba przebywała na podstawie umowy zawartej pomiędzy kierownikiem GOPS w Garwolinie, a reprezentantem placówki. W okresie od stycznia 2016 do stycznia 2017 r. osoba ponosiła odpłatność za pobyt w placówce w wysokości przekraczającej 70% swojego dochodu. Od dnia 1.02.2017 roku ustalona została dla niej odpłatność na podstawie decyzji Nr GOPS.4425.1.2017 z dnia 01.02.2017 roku oraz aneksu z dnia 1.02.2017 r. do umowy, w wysokości nie przekraczającej 70 % dochodu osoby.

Kierowanie i wnoszenie opłat za pobyt osoby w Rodzinnym Domu Pomocy „Klub Seniora Oaza” oraz w Rodzinnym Domu „Przystań” w Kobyłce, naruszało przepisy art. 59 ust. 1 i art. 61 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy o pomocy społecznej oraz przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), ponieważ powyższe placówki nie są domami pomocy społecznej. Wobec powyższego gmina nie miała podstaw do kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt osoby w tych placówkach oraz wydawania decyzji.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Przestrzegać art. 106 ust. 7-11 ustawy o pomocy społecznej, tj. w przypadku kontynuacji wypłaty zasiłku stałego, wszczynać postępowanie, a następnie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego postępowanie zawieszać do dnia dostarczenia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, po czym zawieszone postępowanie wznawiać i kończyć je wydaniem decyzji administracyjnej.
2. Zapewnić przestrzeganie zapisów art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w zakresie sporządzania aktualizacji wywiadu nie rzadziej, niż co 6 miesięcy w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy.
3. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku stałego przestrzegać art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w związku z art. 24 ust. 1b pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.).
4. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 kpa w związku z art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności

wydanej z rażącym naruszeniem prawa decyzji Nr GOPS.4411.2.2017 z 06.02.2017 r. w przedmiocie zmiany okresu uprawniającego do otrzymywania przyznanego zasiłku stałego.

5. Poprawnie oznaczać organ administracji publicznej wydający decyzje.

6. Zapewnić przestrzeganie zapisów art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej przy ustalaniu sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc w formie zasiłku stałego w zakresie uprawnień do otrzymywania świadczeń z systemu emerytalno-rentowego.

7. Zapewnić przestrzeganie zapisu art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej zobowiązującego gminy do uprzedniego sprawdzenia, czy na terenie całego kraju nie ma wolnych miejsc w domach pomocy społecznej odpowiedniego typu, prowadzonych przez gminę, powiat lub na ich zlecenie przez inne podmioty, przed skierowaniem osób wymagających tej formy pomocy do domu pomocy społecznej prowadzonego przez podmioty niepubliczne.

8. Nie kierować osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności do placówek funkcjonujących na podstawie art. 67 ustawy o pomocy społecznej.

9. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 kpa w związku z art. 65 ustawy o pomocy społecznej wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności wydanych bez podstawy prawnej decyzji Nr: GOPS.4425.2.2016 z 19.05.2016 r., GOPS.4425.1.2017 z dnia 1.02.2017 r. oraz GOPS.4426.2.2017 z 12.05.2017 r. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia przez samorządowe kolegium odwoławcze podjąć wskazane działania i poinformować tutaj. Wydział przesyłając pełną dokumentację w sprawie (decyzje SKO i Ośrodka, dokumenty dotyczące prowadzonego postępowania).

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 930 ze zm.) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku niezgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Wioletta Kucharska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Marcin Kołodziejczyk
Wójt Gminy Garwolin
ul. Mazowiecka 16
08-400 Garwolin